

A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 2 5 1 1 3 1 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2025. május 6., kedd / 120 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat és helyesírási kézikötőt hoz magával.

Az elemző-értékelő esszé kiindulószóvegét tartalmazó melléklet és a két pótlap perforált lapokon található, és a jelölt óvatosan kitépi őket.

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be a kódszámát (a jobb felső sarokban levő keretbe ezen az oldalon)!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a feladatlap erre kijelölt helyére, **a kereten belülre!** Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesíráásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a piszkozati lapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 16 oldal, ebből 1 üres.

M 2 5 1 1 3 1 1 1 0 3

Piszkozati lap

Empty rectangular box for notes or comments.

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

Piszkozati lap

[Empty rectangular box for notes]

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 5 1 1 3 1 1 1 0 5

Piszkozati lap

[Empty rectangular box for notes]

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 5 1 1 3 1 1 1 0 7

MELLÉKLET A 2. CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

A környező falvakban beszélni kezdtek a vár urainak eltűnéséről, ezért Kostja komisszár jelentést írt a kivégzésükről. Hogy megtudják, mondta, amikor felolvasta, hogy megjegyzzék maguknak. A megszállóval való együttműködés volt a vád, kapcsolataik révén a Gestapónak, főként a szlovén nép rettegett hóhérének, Wallernak dolgoztak. Üzleti tárgyalások ürügyén Zarnik a legnagyobb bűnözőket hívta vendégségbe, felesége a segítségére volt ebben. Senkit se tévesszen meg a szóbeszéd, hogy segítették a felszabadítás harcát, mert ez csak áruló ténykedésüket volt hivatott fedezni. Az álarc lehullt, és a népi törvényszék ítélkezett.

A rölapot a Zarniktól kapott nyomdagépen sokszorosították. Kérdés, hány emberhez jutott el, mert sok évvel a háború után is fülembe jutott olyan szóbeszéd, hogy két ártatlan és jó embert öltünk meg, így beszéltek, két rendes embert, akik jól bántak a rájuk bízottakkal, sőt segítettek is a partizánokat. Olyasmit is rebesgettek, hogy a kočevjei erdőkben vannak bezárva, és majd hazajönnek. Egy elhárítós, mert az elhárítósok hálózatát megtartottuk és kibővítettük, hozott egy hírt, amelyhez hasonlók nálunk különösen népszerűek.

Negyvennégyben egy jasnai erdőmunkás oszladozó női hullát talált Zarnikék vadászházának közelében, amit a róka kikapart és elhurcolt a sebtében megásott, sekély sírból. Az ilyen rémhíreket az emberek különösen szeretik errefelé, minél rémesebbek, annál inkább. Sok mindent beszéltek a háború alatt, ami később elfelejtődött, de erről a női fejről nem hallgattak el a felszabadulás után. [...]

Pár év múlva Bogdan kavarta fel az egészét egy ostobasággal, mire megint széltében-hosszában beszélni kezdtek a dologról. Negyvenöt szeptemberében, mikorra már alaposan szétszóródtunk, és csak az ünnepeken találkoztunk, vonattal Ostrožnóra mentünk. Ott is a Marsall beszélt, mint negyvenöt májusában, Ljubljanában. Kitűnő beszédet tartott a lelkes tömeg előtt, aztán bográcsgulyást ettünk, ittunk egy kis bort, és élesztgettük az emlékeket. Hazafelé Bogdan demizsonnal a kezében járta a vonatot és dicsekedett a kitüntetéseiével. Végül beült a környékünkről jött fiatalok közé, akik tátott szájjal hallgatták. Jellemzőek voltak a háború után az ilyen jelenetek, mindenki tőlünk tudakolta, hogyan harcoltunk, és mit éltünk át. Mindez szép és jó lett volna, ha Bogdan nem iszik annyit, és nem beszél össze-vissza.

Pár nap múlva egy ember keresett Ljubljanából, megmutatta OZNA-igazolványát, és közölte, hogy Peter elvtárs küldte. Reméli, tudom, kicsoda Peter elvtárs. Persze, hogy tudom, még a háborúból ismerem. Megkérdezte, jól ismerem-e Bogdan elvtársat, az útkezelőség alkalmazottját. Hogyne ismerném, vettem tréfára, sok éjszakát végighorkolt mellettem. Ezért gondolja Peter elvtárs, hogy legjobb, ha egy harcostársa beszél vele minél előbb, mielőtt mi vesszük kézbe az ügyet.

Kiderült, Bogdan arról beszélt fiataloknak a vonaton, hogy negyvennégy telén harci feladatul kapta egy kivégzett nő eltemetését. Nagy hó borította az erdőt, a föld keményre fagyott, nem volt ideje elég mély sírt ásni. Ezért eltörte a nő lábát, s ezzel a dolog hamar megoldódott.

Peter parancsa, hogy menjek el Bogdanhoz, és mondjam el neki, hogy nem jó butaságokat beszélni, jobb volna, ha tartaná a pofáját. Elmentem hozzá és elmondtam neki. Apró szemével hunyorogva nézett rám. Hatalmas keze az asztalon mintha remegett volna. Talán mert nem volt pohár előtte. Mondtam neki, jó volna, ha befogná a száját és kevesebbet inna.

– Azt már nem – felelte. – Sokat szenvedtünk azokban az átkozott erdőkben.

Ez volt minden, amit mondott. Nem kérdeztem, igaz volt-e, amiről a vonaton locsogott. Talán nem akartam hallani a választ.

Azon az éjszakán, miután hallottam Bogdan esetét, megint álmodtam a fejem felett köröző fekete madárról. Erről álmodtam akkor is a podgorskói akció után, Bogdan nagy és meleg teste mellett.

Akkor lehet, hogy egy kicsit elcsesztük, ahogyan Janko Kralj elvtárs mondta tizennégy napja, amikor meglátogattam Ljubljanában. Nem voltak elég szilárd bizonyítékaink, ez igaz. De érthető a dolog, mert fiatalok voltunk és eszünket veszítettük a szüntelen harctól, úgy üldözték bennünket, mint a vadakat, ahogy ugyancsak Janko elvtárs mondta, és néha könyörtelenül vissza kellett vágnunk. Igaza volt. Janko, a fiam, aki a barátom nevét viseli, meg fogja érteni, ha egyszer elmondom neki. Hogy képesek és kénytelenek voltunk visszavágni. Nem kell tudnia, mi történt a várbeliekkel a vadászháznál. Elég, ha annyit tud, amennyi a könyvekben áll, hogy kivégezték őket. Tudja meg, hogy egész idő alatt élet és halál között lebegtünk, egész idő alatt abban az órában, amikor nem tudni, éjszaka van-e vagy nappal. Az egyik oldalon még ott a hold sarlója, a másik oldalon már kel a nap. Fiatal koromban ezen az órán indultam kaszálni, és az eget kémleltem, jönnek-e felhők valahonnan. Akkor majd ő, a fiam is megérti, miért van a szobám falán az – az ő szavaival élve – mázolimány, és miért ülök oda néha pohárral a kezemben az elvtársak közé, akik nincsenek már. Ahogyan Janko sincsen, akit ma temettünk, és apró teteme ott fekszik a mi örökké hideg földünkben.

Üres oldal

M 2 5 1 1 3 1 1 1 0 9

1. „Senki nem értékeli azokat, akik pusztán csak élni akartak...” (Drago Jančar)

(Értekező iskolai irodalmi esszé Szabó Magda Katalin utca című regénye alapján, kitekintéssel Drago Jančar Ma éjjel láttam őt című regényére)

Szemponatok:

Mutassa be röviden Heldéket, és ismertesse a szülők elhurcolásának okát! Mutassa be, hogyan gondoskodtak az elhurcolást követően a Katalin utca lakói Henrietről! Vizsgálja meg Henriett meggyilkolásának a közvetlen előzményeit, továbbá azt, hogyan élte meg a történeteket Irén, Blanka és Bálint! Vizsgálja meg a Jančar-regényben a Veronika eltűnéséhez vezető közvetlen eseményeket! Értelmezze, hogyan ítéli meg Jeranek a saját tettét! Foglалjon állást a dolgozatcím igazságtartalmáról Veronikára vonatkozóan! Fejtse ki véleményét arról, hogy az olyan válsághelyzetekben, mint a háború lehetséges-e úgy élni, hogy nem veszünk tudomást a külvilági történésekről! Véleményét érvekkel támassza alá!

2. „Azon az éjszakán [...] megint álmodtam a fejem felett köröző fekete madárról.” (Drago Jančar)

(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Drago Jančar Ma éjjel láttam őt című regényének a részlete alapján)

Szemponatok:

Ismertesse a regény témáját és elbeszélésmódját! A továbbiakban a szövegrészlet alapján dolgozzon! Mutassa be a részlet elbeszélőjét! Vizsgálja meg Veronikáék eltűnésének a hivatalos magyarázatát, valamint annak célját és eredményességét! Elemezze azt a két eseményt, amelyek következtében megkérdőjelezhetővé vált a hivatalos álláspont, továbbá a hatalom reakcióját minderre! Vizsgálja meg az egykori partizánok viszonyulását a múltbéli eseményekhez! Értelmezze a zárórész belső monológjának az üzenetét! Értelmezze a dolgozatcímbe szereplő Jeranek-gondolatot, majd fejtse ki, Ön szerint miért lehetnek egy megtörtént eseménynek különböző értelmezései! Véleményét érvekkel támassza alá!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

M 2 5 1 1 3 1 1 1 1 1

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

Lined writing area with 20 horizontal lines.

M 2 5 1 1 3 1 1 1 1 3

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

Lined writing area with 20 horizontal lines.

M 2 5 1 1 3 1 1 1 1 5

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

Lined writing area with 20 horizontal lines.

